

RUSYA TARAFINDAN YAPILAN BİLGİLENDİRME

Rusya Federasyonu Ulaştırma Bakanlığı'na Uluslararası Nakliyeciler Derneği'nden ulaşan 15 Kasım 2021 tarihli ve UND-2021/2103 sayılı mektuba istinaden, Rusya Federal Gümrük Servisi ile birlikte Türk tarafının, Kafkasya limanına vardıktan sonra Türk kayıt numaralarına sahip yarı römorkların Rus çekicileri tarafından taşınabilmesi için Türk tarafının önerisi dikkate alınmıştır.

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında uluslararası karayolu taşımacılığı konusunda anlaşmanın (20 Haziran 1988, Ankara) 4. Maddesi uyarınca Protokolün uygulanmasına istinaden uluslararası taşımacılık yapan motorlu taşıtların kendi ülkesinin plakalarının ve uluslararası ayırt edici işaretlerinin olması gerekmektedir. Kamyon veya çekicilerin, SSCB veya Türkiye Cumhuriyeti'ne plakalarının ve uluslararası ayırt edici işaretlerinin olması koşuluyla Römorklar ve yarı römorklar diğer ülkelerin plaka ve uluslararası ayırtedici işaretlerine sahip olabilir.

Böylece, SSCB'nin halefi olan Rusya Federasyonu ile Türkiye Cumhuriyeti arasındaki anlaşma, Rus çekici ve Türk yarı römorkundan oluşan araçların taşınmasını mümkün kılmaktadır.

Bununla birlikte, Karayolu taşımacılığıyla ilgili Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti (1 Mayıs 1992 Almatı) Hükümeti arasında ve Belarus Cumhuriyeti Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti (8 Ağustos 1995, Minsk) arasında yapılan uluslararası anlaşma hükümlerinde römorklar ve yarı römorkların plaka ve üçüncü ülkelere özgü sembollere sahip olabileceği ile ilgili herhangi bir kayıt bulunmamaktadır.

Böylece, Avrasya Ekonomik Birliği Gümrük Kanununun 275. Maddesinin 7. Alt maddesinin 1. Hükmüne göre (bundan böyle AEB olarak anılacaktır), yükün boşaltıldığı yerin Belarus Cumhuriyeti ve Kazakistan Cumhuriyeti topraklarında bulunduğu taşımacılığa uygulanamaz.

Türkiye Cumhuriyeti ile Kırgız Cumhuriyeti arasında uluslararası karayolu ulaştırmasıyla ilgili uluslararası bir anlaşmanın varlığına ilişkin bilgiler, Avrasya Ekonomik Birliği üyesi ülkelerin (bundan böyle AEB olarak anılacaktır) uluslararası antlaşmalar listesinde Avrasya Ekonomik Komisyonu'nun resmi internet sitesinde bulunmamaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti arasında uluslararası karayolu taşımacılığına ilişkin uluslararası anlaşma imzalanmamıştır.

Bu nedenle, boşaltma yerinin başka bir AEB üyesi devletin topraklarında olacağı dikkate alınarak böyle bir taşımacılığın gerçekleşmesi şu anda mümkün değildir.

Yük boşaltma yerinin AEB üyesi olmayan bir devletin topraklarında olması durumunda, bu taşımacılık iç taşımacılık olmayıp uluslararası taşımacılıktır ve bunun sonucunda AEB'nin 275. maddesinin belirlediği kısıtlamalar geçerli olmayıp bu taşımacılık yapılabilir.

Bu taşımacılık seçeneğinde, Rus deniz limanında yeni bir CMR fatura düzenlenecektir ve bu faturada yükün adresi Rus limanı olup, boşaltılacağı yer ise AEB üyesi olmayan başka bir yabancı devletin toprağı olacaktır. CMR faturasının 1. sütununda, örneğin bir Türk nakliyecisi firmasının vereceği görevle deniz konşimento esasına göre Rus limanından yükü teslim alacak ve Malların Karayolu Taşımacılığı Sözleşmesi'nin (KDPG) gereklerine uygun olarak bir karayolu taşımacılığı sözleşmesi imzalayacak bir Rus şirketi belirtilebilir.

Bu şekilde, gemilerle Rus limanlarına gelen Türk römorklarının / yarı römorkların boşaltma yerine teslimatı aşağıdaki durumlarda mümkündür:

Yükün Türkiye Cumhuriyeti topraklarında bir araca yüklenmesi durumunda, Rusya Federasyonu topraklarında yükün boşaltılmasına kadar tüm nakliye boyunca geçerli olan CMR faturası verilir;

Türkiye Cumhuriyeti topraklarında bir yük aracıyla yapılan bir taşımacılıkla ilgili olarak, ülke topraklarında geçerli bir iç Türk ulaşım irsaliyesi yapılır ve bu römork/yarı römork Rus deniz limanına geldiğinde başka bir çekici eşliğinde römork/yarı römorkların yükünün nakliyesinin, AEB üyesi olmayan başka ülkelerde bulunan boşaltma yerine ulaştırılması için yeni CMR taşıma irsaliyesi yapılır.